

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserat
sprejemništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.Rekopisni se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 274.

V Ljubljani, v četrtek, 26. novembra 1903.

Letnik XXXI.

Hotel „Union“ v
Ljubljani.

Denarni zavodi igrajo prvo vlogo na narodno-gospodarskem polju. Pri nas Slovincih, se je to dejstvo do zadnjega časa preziralo; in šele malo let je od tega, da se povsod po deželi ustanovljajo denarni zavodi, kateri preskrbujejo posamnikom potrebnega kredita, drugim pa dajejo priliko štediti. Naloga denarnega zavoda pa ni samo isposojevati denar na hipoteke ali menice, naloga denarnega zavoda je tudi, podpirati domačo industrijo, domača podjetja. Razvoj potrebščin vsakdanjega življenja raste od leta do leta. Enakomerno s tem razvojem korakajo tudi razna podjetja, katera iskajo tem potrebščinam zadostovati. A ker le redkokrat en sam človek toliko premore, da bi si ustvaril s svojim denarjem tako podjetje, vidimo povsod, da se posamezniki združujejo vsak s svojim prispevkom, in da tako združena skupina izkusi to doseči, kar doseže velik kapitalist sam. Povsod se tedaj snujejo delniške družbe, izdajajo se delnice razne vrednosti in končni letni dobiček se razdeli med delničarje po razmerju števila delnic. Da je ta misel zdrava, da je pri delniških družbah, ako se le vzame pravi predmet podjetja, dobiti lepega zaslužka, vidimo pri nas v Avstriji, kjer delujejo razne francoske, angleške in nemške delniške družbe, česar bi gotovo ne storile in ne dajale svojega denarja, ako bi podjetje ne neslo. Oziroma se le na Kranjsko, našo ožjo domovino, ali vidimo kje, da so domačini ustanovili kako delniško družbo v izkoriščanje prirodnih sil in prometa na lastni zemlji? Povsod so tuje delniške družbe, ves dobiček gre izven dežele; le delavci zaslužijo nekaj pri teh podjetjih. Omenili smo, kako važen faktor so denarna društva na narodno-gospodarskem polju. Tu na polju delniških družb je veliko delo za denarne zavode, pri katerih vsaj po večini delujejo trgovsko izobraženi ljudje, ki so kaj sveta videli, in vedo razločiti, jeli nameravano podjetje sigurno, ali se bo investirana glavica rentirala ali ne. Toda ne samo direktni dobiček se mora upoštevati; koliko indirektnega dobička pa dobi mesto, dežela od podjetja, katero prinaša od zunaj denar po poti prometa s tujci, vsled raznih potrebščin, ki nastanejo kot posledica podjetja. Zaraditega so naši domači zavodi v prvi vrsti poklicani podpirati vsako akcijo, ki se prične v tem smislu, in o kateri spoznajo, da sloni na realni podlagi, in da jo vodijo možje, kateri so zaupanja vredni. — S tem pomagajo denarni zavodi povzdigniti narodno-gospodarsko blagostanje, obenem so pa denarni domači zavodi tudi voditelji in kašipoti za posamnika, kako naj nalaga svoj denar. Ako nastopimo to pot, pridemo vendar enkrat do tega, da se ne bo edino le hipotekarno naloženi denar smatral za sigurno naložitev. Kam bi prišle industrijalne dežele, kakor Anglija, Francija, Nemčija, Belgija, če bi se narodno premoženje smatralo edino le v zakladnicah hranilnic. Sicer ni naloga teh vrstic razpravljati vzroke, zakaj pri nas tišči ves denar v hranilnice, toda nekaj lahko omenimo. Obrestna mera za vlagatelje je pri posojilnicah previsoka, istotako obrestna mera za na hipoteke izposojeni denar. — Kako zamore posestnik izhajati, če plača $4\frac{1}{2}$ —6% za svoj dolg! Pri zgoraj omenjenih državah je obrestna mera za vloge povprek 3% in še manj — zaraditega se denar obrača raje v razna podjetja, ki neso več. Ljudstvo se navadi na ta način slediti javnim pojavom na svetovnem trgu, a obenem tudi skupno ustvarjati podjetja doma, in imeti samo dobiček od njih. Tako lokalno podjetje se ravno kar snuje pri nas v Ljubljani. — Vsakdo mora pripoznati, da se naše stolno mesto vedno bolj širi, da njegov promet od leta do leta raste. Statistika izkazuje, da pride v Ljubljano poprek 3000 tujcev na mesec. Vsako drugo tako provincijalno mesto ima v to svrhu moderno vrejene hotele, ki odgovarjajo vsem potrebam razvjenega potu-

jočega občinstva. Samo pri nas se skoraj četrts toletja v tem oziru ni ničesar zgodilo. Razni trgovci v Ljubljani, kateri imajo priliko več kakor drugi stanovi priti v dotiko s potovalci, lahko povedo, kako oistro kritiko morajo čisto slišati o naših zaostalih razmerah gledé hotelov v Ljubljani, da ne zadostujejo nikakor številu potnikov, pa tudi ne zahtevam moderne ureditve. Noben potnik ne zahteva prenočišča zastoj, vsakdo rad plača, če se mu postreže; na potovanju malokdo štedi, raje ostane doma. Gledé na te neovrgljive razmere ustanovila se je v Ljubljani delniška družba „Union“, katera si je v prvi vrsti stavila nalogo sezidati v Ljubljani moderni hotel prve vrste in veliko praktično urejeno dvorano. Poleg tega bi bila v prtiličju velika revstacija in kavarina, prodajalne, in v ostalem delu zgradbe še devet stanovanj.

Da se mora hotel rentirati, je brez dvomno. Ako le računamo na hotel „Union“ 1000 tujcev na mesec, to je tretjina oseb došlih, in pusti v hotelu vsak tujec povprek 7 kron, je to 7000 kron na mesec, ali 84.000 kron na leto. Ta dohodek reprezentira 84% svote 1.000.000 kron, kar bo cela stavba s prostorom in ureditvijo stala. — Dohodki gostilne, kavarne, stanovanj, prodajalnic, dvorane, postranskih prostorov, hleva, vrta, še niso računjeni, in bodo gotovo znašali 20.000 kron, ali 2%. Skupaj bi torej nosil investirani kapital 1.000.000 104% bruto. Za obrestovanje in amortizacijo najetega posojila 400.000 kron, za davek, poplave itd. se lahko odračuna 54%; ostane še vedno čistega 5%. Ta čisti prebitok se pa gotovo v teku let še pomnoži, ne glede na to, da se poteg tega dolg 400.000 kron amortizuje. Stavba je 25, oziroma 18 let davka prosta, ker stoji na mestu po potresu podrte hiše. Miklošičeva cesta bo ena najlepših cest v Ljubljani, in je le vprašanje časa, kedaj se svet pri predilnici prede in notranje mesto direktno zveže s kolodvorom.

Hotel je potreben v Ljubljani. Ako se sedaj ne ustanovi z domačimi močmi, ustanovil se bo s tujimi, in ti bodo posneli smetano, domačini pa bodo gledali od strani, kako lepo uspeva.

Velika praktična dvorana je tudi nujna potreba v Ljubljani. Razne koncerte, predstave, veselice, je le mogoče finančno ugodno prirediti, ako pride veliko občinstva, in je dvorana praktično urejena. Dvorana bi bila velika za 1500 ljudi. Pomislimo kak ljudski koncert „Glasbene Matice“ bi bil to! Povsod v družih mestih prirejajo godbene koncerte, ljudske predstave, poučna predavanja s senčnatimi slikami itd. A pri nas je nemogoče kaj takega v velikem slogu prirediti, ker ni nobene dvorane, ki bi bila sposobna za veliko množino ljudstva. Za sedaj bi morebiti tudi manjša dvorana zadostovala, a gledati moramo pri taki zgradbi tudi na bodočnost. Vsaka stvar se v teku let razvija, in kako hudo je potem, ako ni mogoče zadostovati nastalim zahtevam! Koj v začetku za bodočnost prirejena velika dvorana raste komaj tretjino tega, kar bi eventualno razširjanje stalo pozneje, če bi bilo sploh še mogoče.

Smatrali smo za svojo dolžnost opozoriti občinstvo na to nameravno podjetje, ter v glavnih potezah naslikati namen stavbe. Pričakujemo, da se bodo naši denarni zavodi ne samo na Kranjskem, marveč tudi na Štajarskem, Goriškem in v Istri oglasili, ter prevzeli vsak nekaj delnic. Svota 300.000 kron je že vplačana, ostane še razpečati drugo emisijo v znesku 300.000. Ostalih 400.000 kron se pokrije potom posojila. V prvi vrsti je seveda poklicano ljubljansko meščanstvo podpirati tako sigurno podjetje. Stavba bo ne le v kras mesta, občina dobi lepe dohodke, Miklošičeva cesta se lepo regulira, in domačini imajo — dobiček. Še enkrat ponavljamo: hotel v Ljubljani je nujna potreba; škoda bi bilo opustiti to idejo, posebno, ker je že polovica potrebnega kapitala nabranega. Ne moremo si misliti, da bi za tako zdravo idejo ne bilo mogoče dobiti še druge polovice, to je 300.000 kron. Z vso zanesljivostjo smemo sklepati, da bo

vsaka delnica čez 25 let dvakrat toliko vredna in nesla vsako leto svoje obresti. Kdor se torej pridruži temu podjetju, naloži ugodno svoj denar, zraven pa znatno pomaga kulturno in socialno silno važni zadevi.

Še dva kat.-narodna
shoda.

Shod v Starem trgu pri Ložu.

Katoliško narodno društvo v Starem trgu je imelo v nedeljo, dne 22. novembra ob 3. uri popoldne, javen ljudski shod, katerega se je udeležilo okrog 300 volilcev. Gospod P. Havptman poročal je o razmerah v deželnem zboru kranjskem in boju za presodno volilne pravice na podlagi splošne in enake volilne pravice naših zastopnikov, katerih nastop so zborovalci navdušeno odobrvali. Omenja tudi pogubno zvezo naprednjakov z Nemci ter žalostni položaj naših obmejnih bratov.

Č. g. Vovko govori o potrebi sloge v boju za socialni napredek slovenskega ljudstva.

Gospod J. Poje nato govori o težkem boju naših zastopnikov za ljudske pravice proti zedinjenim privilegiranim nasprotnikom razširjenja volilne pravice ter omenja tudi določbo deželnega šolskega sveta radi šestletnega obiskovanja šole kmetskih otrok brez ozira na starost, ki tako obšutno zadeva kmetske stariše pri sedanjem pomanjkanju delavcev.

Tozadevne resolucije za presodno volilne pravice, vztrajanje zastopnikov ljudstva na tem stališču ter zahvalo za sedanje požrtvovalnost v tem boju izrazila je popolnega zaupanja volilcev in solidarnosti s zastopniki se soglasno in navdušeno sprejmo, kakor tudi protestiranje proti kršenju pravic obmejnih Slovincov z upanjem, da se bodo naši zastopniki zanje krepko potegnili.

Shod na Blokah.

V nedeljo, 22. t. m., po krščanskem nauku je bil v kaplaniji na Blokah ljudski shod. Vključ temu, da je bilo prav mnogo tukajšnjih mož že tudi v Cerknici na shodu, prislo jih je vendar še nepričakovano mnogo (okoli 100) tudi na ta shod.

V nad pol ure trajajočem govoru izrazil je g. poslanec Drobnič svoje misli o nameravanimi železnici Rakek - Babno polje. Može so že kar med govorom klicali: »Ne maramo je«.

Dalje je govoril o deželnem zboru in obstrukciji, o krivičnem volilnem redu, po katerem se godi ljudstvu krivica gledé številu zastopnikov in gledé podpor. Povedal je, da so liberalci z denarjem slabo gospodarili, da ne ljubijo kmeta, ampak sebe in svoj žep. Končal je svoj govor s proslavo sv. Očeta in presvetlega cesarja. Može so navdušeno klicali »Živio!«

Nato je g. kaplan Anton Znidaršič moze opozoril na besede poslanca, iz katerih so spoznali, da se katoliško-narodni poslanci res trudijo, da bi pridobili ljudstvu več pravic in koristi; zato zaslužijo, da se jih oklenejo vsi, tudi oni, ki so jim bili dozdaj nasprotni — in slišale so se besede: »Zanaprej ne bo več liberalne stranke. Mi soglašamo s postopanjem kat. narod. poslancev; pridobijo naj ljudstvu pravice, ker spodobi se večina ljudskih in ne večina uradniških zastopnikov v deželnem zboru«.

Može so klicali poslancu Drobniču in vsem kat. narodnim poslancem: »Živio! Mi smo z vami!«

H koncu se preberejo resolucije, ki so bile na shodu v Cerknici sprejete in može so jih soglasno in z odobravanjem sprejeli tudi na tem shodu.

Državni zbor.

Dunaj, 25. nov.

Lasziate ogni speranza.

Danes je zbornica nadaljevala politično razpravo o izjavi min. predsednika dr. pl. Körberja. Prvi je govoril v imenu nemške napredne stranke dr. Gross, ki se večinoma strinja s taktiko in politiko sedanje vlade. Nikakor pa ne pritruje trditvi, da Madžari niso ničesar dosegli glede armade. To gre Nemcem seveda za nohte, ker poleg nemške birokracije je ravno armada najmočnejši steber nemštva in sredstvo germanizacije v državi.

Koncem je mogočni dr. Gross mej odobravanjem svojih tovarišev na ves glas povedal vladi in javnosti, da Nemci ne dovolijo češkega vseučilišča na Moravskem. — Tako! Omnia ad majorem Germaniae gloriam.

Dr. Ferjančič se je večinoma bavil z jezikovnimi razmerami pri koroških sodiščih.

Ali ni največja nedoslednost slovenskih naprednih poslancev, da grajajo nezakonito postopanje vladnih organov proti slovenskemu jeziku, obenem pa isti vladi izrekajo zaupnice ter se ji usiljujejo, da se jih niti cteasti ne more? Potem pač ni čudno, da se vlada zmeni toliko za vse pritožbe, kolikor za lanski sneg.

Vsa taka »narodna gorečnost in navdušenost« je le slepilo za širše kroge, ali pa so gospodom strankarske koristi nad koristmi celokupnega naroda. Aut — aut, ali pič ali miš, ne pa netopir.

Lasziate ogni speranza — prazne so vse sanje, da bi Slovenci od sedanje vlade dosegli le mrvice več pravic. Le čujte, kaj je danes dr. pl. Körber odgovoril na slovenske pritožbe glede koroških razmer. Rekel je:

»Da končam narodno poglavje, hočem še odgovoriti na pritožbe gospodov zastopnikov slovenskega in rusinskega naroda ter dalmatinskih poslancev.

Oblastva na Kranjskem in Spod. Štajarskem rabijo slovenski jezik, kjer je potrebno in primerno, brez graje. To morate sami priznati. Ako pa se prigodi kakšna napaka, pač ne pride v poštev z ozirom na tisoč uradnih odlokov, ki se vrše vsak dan.

Drugačnega sorazmerja na Koroškem. Tu je velika večina prebivalstva nemška ter je doslej živela v popolnem miru s slovensko manjšino. (Dobernig, Lemisch in Orasch pritrjujejo, ker so njih pradedje bili Cimbrji čiste krvi). Toda tudi tukaj vlada strogo pazi, akoravno se temu ugovarja, da se natančno izvršujejo jezikovne naredbe — intudioni del, o katerem je včeraj govoril dotični častiti govornik (dr. Ploj). Vlada pa se ne bode umaknila posameznemu agitatorju, ki smatra kot svoj poklic, da v narodnem oziru ruje na Koroškem.« (Mnogi Nemci pritrjujejo, slovenski poslanci ugovarjajo.)

To je torej jasn odgovor »nepristranske« Körberjeve vlade na slovenske pritožbe, ko sodišča kršijo državni zakon in dotične jezikovne naredbe. Ko bi bil grof Baden ali grof Thun enako poniževalno odgovoril na enako nemško interpelacijo, zahtevali bi vsi nemški poslanci zatožbo ministrstva. To je pljuska naravnost v obraz vsemu slovenskemu narodu in njegovim poslancem brez razlike strank. To je tudi zasluženo plačilo onim naprednjakom, ki se lové za vladne suknje. Da bi jim teknilo! Slovenski poslanci pa vsaj vedó, kje je njihovo mesto.

Govorili so danes še posl. Borčić, ki je v imenu dalmatinskih poslancev jako resno pravil vladi, rusinski poslanec Barwinski in dr. Ebenhoch. Jutri bode ta razprava končana.

Nemške stranke so danes sklenile, da pride nato takoj na vrsto začasni proračun. Vprašanje pa je, ako to razpravo dopusté češki poslanci, ki imajo pred dnevnim redom dolgo vrsto nujnih predlogov.

Koroške šole.

Kakor znano, nimajo koroški Slovenci skoraj nobenih slovenskih ljudskih šol. Vse šole v slovenskem delu dežele so dvojezične. To se pravi: Višje šolske oblasti priznajo, toda le na papirju, potrebo, da učitelji vsaj v najnižjem razredu s slovenskimi otroci govorijo v slovenskem jeziku. Ker pa učitelji z malimi izjemami ne znajo ali nočejo znati slovenskega jezika, zato mučijo male otroke takoj izpočetka z nemščino, katero jim ubijajo s palico in pestjo. Koroški deželni šolski svet nima druge večje skrbi, nego da v ljudskih šolah vzgaja slovenske odpadnike, ki koncem šolskih let niti svojih slovenskih imen ne znajo pravilno pisati.

Naravnost nečuvstvo in škandalozno je, kar so nedavno poročali slovenski listi o šolah v Prevaljah, pri Fari in Lešah. Šolski otroci so skoraj izključno slovenski, a šole čisto nemške, ker tako hoče deželni šolski svet, ki pošilja v te kraje učitelje, povsem nezmožne slovenskega jezika. To niso ljudske šole, marveč ljudske trapišnice in mučnice. In to v ustavni državi, začetkom 20. stoletja po Kristusu, navzlic § 19. državnega temeljnega zakona, navzlic pravičnosti sedanje vlade do vseh avstrijskih narodov. Morda pa visoka vlada sodi, da Slovenci niso narod, marveč tolpa mejnarodnih cigánov, katere je služaj vrget v državo neverojetnostij. Z ozirom na ravno opisane razmere so poslanci Žitnik in tovariši v današnji seji pismeno vprašali g. načelnika ministra: Ali so mu znane te neznozne šolske razmere na Koroškem in ali jih hoče čimprej odpraviti?

Iz državnega zbora.

Posl. Kathrein je stopil s Poljaki in Nemci v dogovor in jim povedal svoj naklep, da hoče vložiti nujni predlog glede budgetnega provizorija. Prosil jih je, naj ga podpirajo.

Govori se, da se snidejo načelniki klubov, da se zedinijo glede dnevnega reda v parlamentu. Elini Čehi nočejo o tem nič slišati.

Nemci so z včerajšnjim govorom dr. Körberja silno zadovoljni, posebno kar se tiče rabe nemškega jezika pri sodiščih. Z zadovoljni so tudi s Körberjevim stališčem, da vlada prepušča vprašanje ustanovitve češke univerze strankam v deželi in da sama ne bo o tej zadevi se pogajala s Čehi. Pozornost je vzbudil odstavek Körberjevega govora, da so na vseučilišču v Inostu ne vzdržljive razmere. Lahki tolmajočo to za obljubo, da bo vlada ustanovila samolasko univerzo v Avstriji.

Dr. Susteršič je odložil svoj mandat v odseku za uime.

Državni zbor bo, ako se Čehi ne udajo, odgođen 10. decembra. — V slučaju, da ga vlada ne razpusti, bo sklican zopet sredi januarja.

Položaj na Ogrskem.

V včerajšnji seji državne zbornice je posl. Benedek spravljal v razgovor volitev v Szatmaru in je trgovinskemu ministru Hieronimu očital, da je skušal državne uradnike pridobiti, da bi zanj glasovali. Trgovinski minister je izjavil, da je to neresnično. Minister predsednik je govoril o svojem nestranskarstvu ter da bo vsako nepostavnost kaznoval. Pri poimenskem glasovanju je bil posl. Feilitzsch izbran zborničnim podpredsednikom. Izvolili so se člani delegacij. — Zbornica je nadaljevala razpravo o predlogi novincev. Posl. Muhics je imel dolg obstrukcijski govor.

Proti obstrukciji je zasačil Tisza štiri sredstva, da jo onemogoči. Najprej hoče podaljšati seje za eno uro; če vseh izostane, bo predlagal, da ima zbornica vsak dan dve seji.

Tretji korak, da zabrani obstrukcijo, bode ta, da hoče vpeljati dolge, nočne seje. In če vse ne bode pomagalo, se zbornica razpusti. V slučaju, da bo imela zbornica vsak dan dve seji, hoče grof Apponyi s 20 pristaši izstopiti iz liberalne stranke.

Iz ugranskega volilnega okraja prihaja poročilo o nezasišanem terorizmu. Volilci vladne stranke so si upali le pod vojaškim varstvom iti na volišče. Zažgana sta bila dva skednja, eden volilec je bil na pol ubit, drugi ustreljen. — Ministrski predsednik Tisza je bil v svojem volilnem okraju s 544 glasovi večine izvoljen državnim poslancem.

Navidezni primanjkljaj Hrvatske.

Te dni je oglasila ogrska vlada proračun med Ogrsko in Hrvatsko za leto 1901. Čisti prihod Hrvatske je iznašal po tem računu 36.120.150 K; na zajedniške stroške pade od tega 56 odst., kar iznaša 20.227.284 kron, a 44 odstotkov za avtonomne stvari 15.832.866 K. Ker pa je Hrvatska trebala za avtonomne stvari faktično 17.802.238 K, se je izplačalo več 1.909.904 K. Dolg Hrvatske za avtonomne stvari je iznašal l. 1900 v vsem 937.136 K, a leta 1901 tedaj že 2.847.136 K; letos pravijo, da je ta dolg že blizu 5 milijonov kron. Zajedniški stroški Ogrske leta 1901 so bili 273.972.535 K, na

Hrvatsko spada od tega po ključu 97 odstotkov v vsem 29.667.037 K; toda ker je hrvatskih dohodkov po 56 odstotkov le 20.227.284 K, je Ogrska izplačala za Hrvatsko 9.449.752 K, kar pa Hrvatska ni dolžna plačati. Po madjarskem računu iznaša tedaj ves primanjkljaj Hrvatske 11.359.057 K. Ta račun pride pred hrvatski sabor in le-ta ga bo gotovo tudi odobril, kar se je godilo tudi dozdaj brez vsake razprave. In vendar je že čisto natanko dokazano, celo madjarske regnikolarne deputacije so to storile v zadnjem poročilu, da Madjari prikrašujejo Hrvatsko pri železnici za 6 milijonov kron, pri užitninskem davku za 11 milijonov kron, pri živinskih listih za 2 milijona kron. In vendar so Madjari tako predrzni, da očitajo Hrvatom primanjkljaj, katerega ni nikdar bilo. Iz vsega tega se vidi, kako opravičen je boj za hrvatske samostalne finance.

Iz Inomosta.

Prof. de Gubernatis je italijanskemu naučnemu ministru poslal naslednjo depešo: „Povabljen od italijanskih dijakov, da prisnem v zavezno deželo veliko in plemenito besedo prerojene latinske civilizacije, je bila mirna skupščina razpuščena, predno se je mogel pričeti pouk. To naznamim ital. naučnemu ministru v nadi, da bo ščitil Rim našo civilizacijo.“ — Zvečer pri banketu je de Gubernatis izpregovoril besede: „More se nam prepovedati govoriti in učiti se, a ne misliti. Ko sem prišel k vam, sem imel ista čustva, kakor pri svojem prihodu v Trst.“ Gubernatis je napil laški univerzi v Trstu in dejal, da bode najslavnejša vseh italijanskih univerz.

Italijanska zbornica.

se snide 6. decembra. Listi poročajo, da bo imel ministrski predsednik Giolitti zanesljivo večino. Opozicija bo obstojala iz skrajne levice in centra, a ni se bati, da bi padel Giolittijev kabinet, ker bi bil izvoljen potem Sonnino. A pred njim ima skrajna leвица strah, in to dejstvo podpira sedanjemu ministrskemu predsedniku stališče. Nov finančni minister namesto Rosanija še ni imenovan.

Porta je odgovorila.

V nedeljo ob pozni uri je ministrski svet sklenil odgovor na rusko-avstrijski reformni program; v njem se je turška porta izjavila, da hoče vzprejeti reformne zahteve, a prosila, da se ji pusti čas za premislek. Vendar sodijo merodajni ruski in avstrijski krogi, da porta nima namena dovoliti evropske kontrole za Macedonijo.

Iz brzobjav.

Dunaj. Od 1. jan. bo sistemiziranih pri upravnem sodišču šest novih dvorno-svetniških mest.

Dunaj. Nemški drž. zbor se snide dne 3. decembra.

Budimpešta. V političnih krogih se govori, da bo Tisza zbornico razpustil dne 1. marca.

Pariz. Zbornica je s 324 glasovi proti 231 odklonila predlog, naj se odpravi francosko poslanstvo pri Vatikanu.

Londón. Privatna poročila poročajo, da je podkralj Inankai sporočil kitajskemu cesarju, da je pripravljen Rusom v Mandžuriji napovedati vojsko. General Ma je pripravljen z 18.000 možmi prodrati v Sankajvan.

Rim. Včeraj se je tudi tu vršil protestni shod radi dogodkov v Inostu.

Berolin. Cesarjevi zdravniki so izdali izjavo, da bo cesar Viljem v par tednih zopet mogel govoriti.

Belgrad. Iz Stare Srbije prihaja poročilo, da vodje Albancev hodijo po okraju Kosovo in hujkajo albansko prebivalstvo, naj izvedbe reform s silo prepreči.

Belgrad. Več ekstremno-radikalnih poslancev, ki so preje odobravalji združenje vseh radikalcev, je sklenilo stopiti v opozicijo, ker ne odobrujejo volitve novega uradniškega osebja.

Cerkveni letopis.

Cistercijski samostan v Zatišini. Stodvajset let je minulo lansko leto, odkar se je vršila v tukajšnjem samostanu zopet slovesna obljuba; pretečeno nedeljo smo zopet obhajali enako slovesnost. Ta dan je napravil prvi domačin, Fr. Avguštin Kostelec iz Metlike, svoje slovesne obljube.

Slavnostni govor je imel predast. gosp. provincijal P. Konstantin O. Fr. M. V jedrnatem govoru je označil žrtev, katero mora prinesti Bogu mladenič, ki zapusti vse, hišo in dom, stariše, prijatelje in znanca, in hoče živeti edino le svojem Bogu v tih samostanski celici. Vse sicer zapusti — a prejme zato stotero plačilo že na zemlji in poleg tega še večno izveličanje po zagotovitvi večne resnice same. — Zato je res pogumno in neustrašno izgovorjal Fr. Avguštin svoje obljube vpricho večnega Boga v tabernakelnu. — Tudi obredi, ki se vršijo pri slovesnih

obljubah, izražajo isto misel: umrl je za ta svet — zato pojo redovniki takoj po storjenih obljubah žalosten, pretresljiv psalm „Miserere“; a začel je živeti novo življenje, edine le v čast in slavo božjo in zveličanje svojega bližnjega zato se končajo obredi z veselo, hvalno pesmijo: „Te Deum“.

Naj bi zgled Fr. Avguštin privabil še kaj drugih slovenskih sinov v zatiški samostan!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. novembra.

Hotel „Union“ v Ljubljani. Članek o novem hotelu „Union“, ki nam je bil poslan, smo priobčili radi njega velike važnosti na uvodnem mestu. Kakor se nam poroča, je bil članek poslan tudi drugim slovenskim listom. Povdarjali smo že večkrat, da je zgradba takega hotela nujno potrebna, in je podjetje gledé rentabilitete osigurano. Poteg tega, da dobe delničarji svoje obresti od investiranega kapitala, amortizira se dolg 400.000 kron v 25 letih, in ker ne bo treba ta dolg dalje obrestovati in amortizirati, dobé delničarji ta sedaj odpadli znesek.

Izpoved liberalnega učiteljstva. Vsak delavec je vreden svojega plačila. Liberalni učitelji se trudijo, da nam dokažejo, kakšnega plačila so vredni. V „Narodu“ piše neki učiteljski pobah in imenu svojih stanovskih kolegov, da ne „smejo biti izbirni pri rabi orožja proti klerikalcem“, da jih morajo premagati, „če ne zlepa, pa zgrda“, zmerja poslanca Jakliča z „izdajico“ ter mu kliče: „Fej in sramota tej učiteljski poturici“, zasramuje ljudstvo, ki ga je volilo častnim občanom, in nato pade ta učiteljska pokveka na trebuh pred vlado in se slini:

„Naravnost predzna je tudi želja klerikalcev, da bi se učiteljstvo postavilo v nasprotje z deželnim predsednikom. Prismo neumne, ali res mislite, da smo učitelji tako kratkovidni? Skrajna netaktnost in nehvaležnost bi bila od vsakega izmed nas, kdor bi kaj takega le mislil. (Kaj, to je imenitna svobodomiselná stranka, kjer se še misliti proti vladi ne upajo. — Opomba „Slovenčevega“ ured.) Zapomnite si to enkrat za vselej, klerikalni kolovodje! S svojim nastopom v deželni zbornici napravajo stopniku vlade, s hujskajočo pisavo po klerikalnih listih in s svojimi shodi vzgajate med ljudstvom revolucionarje in anarhiste. In s takimi ljudmi, s tako stranko, naj bi paktiralo ljudsko učiteljstvo? Nikdar ne! Gorje bi bilo našemu narodu, če bi bilo ljudsko učiteljstvo prešinjeno s takim puntarskim duhom, kakršne razgraja in razsaja v Susteršičevi trdovratni glavil! Zategadelj bomo učitelji tudi v bodoče s prepričanjem in ponosom „igrali Heinove in dr. Tavčarjeve politične pandurje“, kakor piše „Slovenec“ v 252. številki. Učitelji bomo zavrli, kjerkoli bomo mogli, splošno volilno pravico, kakršno želé klerikalci, ker vemo, da bi bila taka volilna pravica v nesrečo našemu narodu...“

Tako pasje neumno klečeplastvo pač ni nevarno! Zadnji mežnar v naši deželi je svoboden kavalir v primeri s temi slugami sedanjega sistema. Kako omejena je ta uboga liberalna glavica, se vidi iz sledečih stavkov: „Napredno svobodomiselnó učiteljstvo stoji in pade z dr. Tavčarjem in njegovo stranko.“ (To so svobodomisleci, da se jih Bog usmili!) „Oklenimo se tesno narodno-napredne in veleposesniške stranke, a krepko podpirajmo tudi vlado. Le po tej poti je rešitev za nas!“ Vlada je torej rešena: Napredni učitelji jo bodo krepko podpirali! Ljudstvo bo reklo: Zato jih naj pa tudi vlada plača! Na vsakem shodu se naj ljudstvo vpraša, koliko zasluži tako neumno budalo plače! In ta ljudski odgovor bo vodilo našim poslancem! Kdor hoče imeti lakaja, naj si ga sam plača. Ljudstvo ne bo plačevalo ljudi, ki grajščakom in vladnim gospodom čevlje snažijo in se prodajo njegovim nasprotnikom.

Baron Hein. Graška „Tagespost“ poroča z dne 25. t. m.: Kranjski dež. predsednik baron Hein je bil danes na Dunaju ter je poročal ministrskemu predsedniku o tekočih zadevah. Baron Hein je prišel tekom popoldneva v državni zbor in je ondi imel s kranjskimi poslanci daljši pogovor o deželnih zadevah. — „Tagespost“ menda tu meni liberalne poslance, ker naši poslanci ne občujejo s Heinom.

Kako sodi državno pravdnštvo o cesarjevi časti drugod. V soboto je

princel „Slov. Narod“ nesramen članek „Zakaj Bog kaznuje cesarja Franca Jožef“, v kateri navaja pridigo „nekega“ (!) francoskega duhovnika proti našemu cesarju. Očividno je „Narod“ dotično blatenje našega cesarja priobčil namenoma in morda je tisti neki duhovnik celo v „Narodovem“ uredništvu, samo, da je potem mogel udariti na „klerikalce“. Mi pa vprašamo drž. pravdnštvo v Ljubljani: Ali se bo o cesarju in nadvojvodih smelo vse pisati, če bo pred dotičnim poročilom, da je to govoril „neki duhovnik“. „Soča“ je ponatisnila dotični članek iz „Naroda“, in državno pravdnštvo v Gorici jo je zaplenilo. Zaplenilo je tudi nesramen napad na člana cesarske rodbine, kateri je v Ljubljani smel iziti. Tako si državno pravdnštvo v Gorici razlaga stališče časnikarstva do cesarjeve osebe. O stališču drž. pravdnštva v Ljubljani bo govor še na drugem mestu.

Umril je v Novem mestu v častiljivi starosti nad 80 let g. Gabriel Elbert, oče m. g. prošta. Naj v miru počiva!

Katoliško-narodni volivci v Ustju se nam poslali sledečo izjavo: Čestitamo našim krščansko naprednim deželnim poslancem, da so pričeli obstrukcijo. Izražamo vročo željo, da bi tudi dosegla zaželenih uspehov: splošno volilno pravico, nekdanjo moč Slovencev in njih narodno edinstvo.

Kaj delajo drugod liberalci? Dne 5. t. m. so v Parizu izgnali kapucine. Kako? Vlada je poslala svojega komisarja s policaji in en regiment vojakov z nasajenimi bajoneti. Ko pridejo ti vsi pred samostan, najdejo vrata trdno zaprta, pa s sekirami in železnimi štangami jih vlomijo in derejo vsamostan. Vboge očete kapucine najdejo v refektoriju zbrane v molitvi. S silo jih povežejo vsakega posebe in jih ženejo ven iz njih dozdajnega doma, samostana. Zunaj daje vsakemu kapucinu po dva vojaka, enega ob njegovi desnici, enega ob njegovi levici in tako ženejo potem te vboge mirne častite menihe v dolgi vrsti enega za drugim, obdane od vojakov z nasajenimi bajoneti ven skozi vse mesto, kakor trumo razbojnikov. Prišedši daleč ven iz Pariza, jih spuštijo in zaženejo v lakoto. „Slov. Narod“ hvali to vneto preganjanje, a „Soča“ pozdravlja ta nasilstva francoskih liberalcev kot — zmago napredka. Doli z liberalci!

— Poroki. Poročila se je v Ilirski Bistrici gđ. L. Bisailova, tamkajšnja učiteljica, z g. Kr. Hodnikom, trgovcem in posestnikom istotam. — Trgovec in posestnik v Sodržici, g. Ivan Segar, se je poročil z gđ. Marijo Zakrajšek.

— Samomor Goričana v Budimpešti. Brzobjavka iz Budimpešte naznanja, da se je usmrtil tam H. Schnabl iz Gorice. Schnabl je imel do zadnjega časa tobakarno v Gosposkih ulicah v Gorici.

— Metliške novice (Vinski sejem). Zopet eden! Liberalen učitelj v praksi! Preteklo nedeljo se je vršil v Metliki prvi vinski sejem, odkar so novi trtni nasadi na Belokranjskem. Na lepo odličnem vrtu gostilne pri „zlati kroni“ se je zbralo gotovo nad sto vinogradnikov, kateri so razstavili vino iz raznih tukajšnjih gor. Ob otvoritvi semenja je bilo že vse živo na vrtu in mnogoštevilni obiskovalci so pokušali, hodeč od mize do mize, pristno kapljico. Hvalila so se vsa vina, a prvenstvo se je dalo vinu iz Vidošič in Repice. Cena vinu je bila od 40 do 50 vinarjev. Po izvršitvi poskusne so vsajali razni govorniki, povdarjajoč veliko požrtvovalnost vinorejcev, da so zopet obnovili vinograde. Seveda so vsi naglašali silno potrebo boljših prometnih sredstev, katerih žalibog tako močno pogrešamo na Belokranjskem, vsled katerih smo pa tudi nekako ločeni od ostale Kranjske. To je gotovo tudi eden poglavitnih vzrokov, da ni bilo nikogar zunanje na semenju in so se ga udeležili le belokranjski vinotržci. V navdušenih besedah so bodrili zlasti g. Bajuk iz Božakova, metliški župan g. Jutraž, meščan g. Trček in g. Gombač k vstrajnosti vinorejce in so tako pripomogli, da se je razvila prav iskrena zabava mej raznovrstnimi udleženci, katero je povečala še metliška godba. Toda, kar ni nobenemu g. predgovorniku niti na misel prišlo, da bi vlačil politične strankarske stvari na dan ob priliki, ko se gre edino le za gospodarsko povzdigo vinorejstva na Belokranjskem, to si je dovolil metliški trgovec, vročkrvni Hranilovič. Začutil je v sebi potrebo, da povzdigne svoj glas in uporabi to priliko za napad na katoliško narodno stranko, h ka-

Dalje v prilogi.

teri je pripadalo od razstavnikov vina ve-
liko število in pa na duhovščino. Dobesedno
je izustil ta politični modrijan to-le: »Da
pa nimamo železnice, to ste krivi vi sami,
ki volite take zastopnike. Ali mislite, da jo
hode vam preskrbel kak advokat in Lju-
bljani ali svedeniki, ki skrbijo edino le za svoj
debeli trebuh in za svoj žep, da mu je ta
poln«. Ti skrajno žaljivi izbruhi so seveda
ogorčili vsakega poštenega udeleženca in
popolnoma prav je imel navzoči metliški
kaplan g. Horvat, da je začel živigati ob
takem nečuvstvu podlem obrekovanju celega
duhovskega stanu in klicati nestrpnemu
Hranilovcu, ki je sam eden najbolj trebu-
hastih ljudi: »Kakšen trebuh je pa vaš?«
To pa seveda ni bilo po godu učitelju Murnu
iz Drašič, nekdanjemu frančiškani kandidatu.
Kakor rak rdeč je priletel od druge strani in
se je spravil na metliškega kaplana, g. Straharja,
ki se je, ne mendeč se za Hraniloviča, mirno
razgovarjal s svojimi znanci. Z besedami, ki
kažejo višek liberalne posurovelosti, je kričal,
kakor bi imel pred seboj katerega svojega
hlapca, nad g. Straharjem: »Zlodej, molči!
Kdo ste pa Vi?« V občno začudenje okoli
stojedih se je spravil po danem pojasnilu na
g. Hrovata, ki je stal nekaj korakov oddaljen,
z istim liberalno omikanim pozdravom, ka-
teri je pa docela preziral Murnovo nezna-
tno osebo in njegovo oholost. Pa tudi to ni bilo
Murnu še zadosti. Zato stopi tik prisotnega
župnika radoviškega, g. Novaka, in prične še
nad njim vpiti: »Kdo pa ste Vi?« Samoo-
sebi umevno, da so zapustili omenjeni go-
spodje duhovniki, presenečeni radi take po-
divjanosti, nato vrt. To je bila pa tudi edina
sreča za liberalnega Murna, ker drugič bi
bil dobro pomnil svoj pobalinski napad od
prisotnih katol. narodnih mož. Dvoje dejstev
je nam pa še pribiti ob tem prigodku. Na
semenj je prišel tudi črnomoški glavar go-
spod Parma. Ena prvih nalog okr. glavarjev
je po našem mnenju tudi ta, da imajo skr-
beti poleg orožnikov za mir in red v svojem
delokrogu. G. Parma je bil navzoč in sicer
prav blizu Hraniloviča, ko je to govoril, a
ni črnil niti besedice, ko je hujskal v svoji
predrznosti proti celemu duhovskemu stanu.
Nam še od daleč ne pride na um, da bi
bila ugajala g. okrajnemu glavarju ta na-
dutost, vendar vprašamo, zakaj ni on vzel
besede Hranilovcu kot političen uradnik?
Dalje! G. Parma je bil na vrtu tudi, ko je
kazal ob splošni pozornosti udeležencev li-
beralni Murn svojo omiko. G. Parmu menda
ni neznan, da se povdarja vedno tudi od
okrajnih šolskih svetov, da naj vlada spo-
razumnost mej katehetom in učiteljem, ker
le ta pospešuje namen šole. Jeli pa mogoče
to katehetu, če mu učitelj, kateri naj bi učil
otroke omike, zaluda v obraz: »Zlodej!«, če
učitelj odobrava tak ostuden napad na du-
hovščino? G. Parma! Mi smo docela pre-
pričani o vaši nepristranosti, v kolikor smo
imeli doslej priliko zasledovati vaše delo-
vanje; zato pa tudi trdno upamo od vas, da
bodete ob času, ko se uvajajo proti učitelju
g. Jakliču disciplinarne preiskave radi nje-
govega delovanja kot katol. narodnega de-
želnega poslanca, storili svojo dolžnost kot
predsednik okrajnega šolskega sveta napram
liberalnemu učitelju Murnu, četudi je ta vaš
star znanec kot bivši sošolec. Živela torej
nepristranost! In če Vam, g. Parma, niso še
znani neznosni odnosi učitelja Murna z
dobrim ljudstvom v Drašičih, tudi te Vam
lahko tem potom preskrbimo!

— **Novice iz Amerike.** Hitijo v
staro domovino. Iz New Yorka po-
ročajo: Na tisoče priseljencev, ki so spomladi
dospeli v Ameriko se izseljuje in hiti zopet
v staro domovino in parniki, zlasti tisti, ki
vozijo s sredozemsko morje, so prenapol-
njeni. Večino izseljencev tvorijo Italijani, Po-
ljaki, Slovenci in Ogri, ki ne
morejo vsled mnogih štraj-
kov in zapiranja raznih to-
varn dobiti nobenega dela ter
se radi tega vračajo v svoje domačije. »Ame-
rikanški Slovenec« piše o sedanjem položaju
v Ameriki: Pogled v bližnjo bodočnost za
delavca, za malega trgovca in za maso na-
roda sploh nikakor ni ugoden. Farmlerjem ali kmetom se ni bati slabih
časov, imeli so dobro letino in dobro pro-
dajajo svoje izdelke. Toda drugače je za ve-
liko število delavcev v tej deželi, kojih mnogi
živijo iz rok v usta. Če delavec izgubi delo,
izgubi tudi zaslužek; on mora vsako za živ-
ljenje potrebno stvar kupiti in drago plačati,
in če je več mesecev brez službe, hitro
poidejo prihranki in slabi časi so tukaj. Na
vzhodu in zahodu zapirajo zdaj tovarne in
rudnike, na stotisoč mož je ob
delo, in če ostane tako čez zimo, bo
vladala marsikje beda in po-
manjkanje. Zato svetujemo
Slovencem v stari domovini,
naj se zdaj ne selijo sem,
dokler se razmere ne zbolj-
šajo, kar pa ni pričakovati,
da bi se zgodilo to zimo. Par-
niki, ki vozijo ljudi iz Amerike v staro
domovino, so tako prenapolnjeni,
da so razne družbe zvišale vozne

cene. — Poročil se je v Calumetu
naš rojak gosp. Ivan Jerman iz Črnomlja z
gđ. Marijo Gešlje iz Calumeta. — Po ne-
srečilu se je v Calumetu rudar Fr. Uren.
Ranjen je težko. — Poostrenje na-
selniškega zakona so pričela za-
hvatati razna društva v Ameriki, ki hočejo
naseljevanje kolikor mogoče omejiti. —
Trust za jeklo je znižal plače
svojem delavcem za 15 milijonov
dolarjev. — 90 000 delavcev pri-
zadetih. Iz Fall River, Mass.: Po vseh
bombaževih predilnicah v mestu, je razgla-
šeno, da se plače znižajo za 10% od pone-
deljka 23. nov. t. l. Prizadetih je 30.000 de-
lavcev in bržkone se bodo plače znižale tudi
v drugih manufakturnih središčih Nove An-
glije, da bo skupno prizadetih 90.000 de-
lavcev. — Štrajk mesarjev v Cin-
cinnati je 700 delavcev, ki so nastavljeni v
klavnicah, pričelo štrajkati, ker jim podjet-
niki niso privolili 10urnega dnevnega dela
in povišanja plače za 10%. — So proga
umorila. Iz Dover, Del.: Gospa Edita
Jackson Helišova je svojega soproga, pre-
možnega trgovca, Delavare T. Tollisa, ustrelila,
ko je spal na stolu. To je storila v
hipni blaznosti. — Oče umorila sina.
Iz Baltimore, Md. poročajo: 35letni Tom
Pettus je svojemu 1½ leto staremu otroku
prerezal vrat, na kar je na isti način izvršil
samomor. Oče je bil na mestu mrtev. V
očetovej krvi so našli njegovo dete težko,
toda ne smrtno ranjeno. — Zrtve ljubos-
umnosti. V skrajni ljubosumnosti je
Reuben Coons iz Taghkanika prerezal svoji
soprogini vrat in se na to obesil. — Veli-
kanske poplave. Iz Sharon, Pa.: Je-
klovi trust bo v Sharonu izdal do 30 mili-
jonov dolarjev za popravo svojih tamošnjih
tovarn.

— **Iz Št. Vida nad Ljubljano.** Na
dopis v »Slov. Narod«, številka 258 pod
naslovom: »Značilno«, odgovarjamo sledeče:
Ne bomo pogrevali vseh grdih lažij, ki jih
»Narod« predbaciva tukajšnjemu kaplanu,
gosp. Žužku, ker se nam gotovo studijo:
pač pa odgovarjamo nato, kar se tiče naše
»Marijine družbe«. Ni res, da bi gosp. Žužek
sam nas napeljeval, da bi igralo igro »Lur-
ška pastarica«; pač pa je res, da smo me
same prosile gosp. kaplana, da bi nas na-
učil kako igro, ker s tem bi po našem
mnenju najlažje dobile potrebno vaoto, s
katero bi napravile novo društveno zastavo.
In res se je po njegovem požrtvovalnem trudu
igra prav dobro obnesla. »Narod« piše dalje,
da smo imele gosp. kaplanu na ljubo iz-
kušnje le zvečer. A tega »Narodov« do-
pisnik pač ne vidi, da smo bile igralke tudi
iz tobačne tovarne, in kot takim nam ni
mogoče hoditi po dnevu k izkušnjam. V
nedeljah pa, ko smo bile proste, imele smo
izkušnje po krščanskem nauku. »Narodov«
dopisnik je tudi menda slišal, kako so nam
fantje nagajali na potu domov. No, »Narodovemu«
dopisniku svetujemo, da naj saj
poštene Sentviške fante v miru pusti, da
ne bo tudi od njih kako gorko pod nos
dobil. Pač ni čudno, da se je že po več
krajih udomačil izrek, ki pravi: Laže, kakor
»Narod«.

— **Iz Idrije.** Kakor je »Slovenec« po-
ročal, stala bo mestna električna razsvet-
ljava trikrat toliko kot dosedaj, ko je bilo
mesto razsvetljeno s petrolejkami. Več luči
je določenih, da goré celo noč. To je popol-
noma prav, kakor je tudi velik škandal, da
nekatera mesta nimajo celonočne razsvet-
ljave, dasi jo nujno potrebujejo. Tako stoji
na glavnem trgu pred larno cerkvijo do
malega vsako noč na sredi trga težki vo-
zovi brez vsake luči, električna luč pa tudi
ugasne ob polnoči. Menda spada to v poli-
cijski delokrog, kakor nekateri preostudni
kanali, katere bi bilo tudi že zdavnaj treba
ako ne popraviti, pa vsaj zasuti. Pri davkih
tudi ne gledate, kdo jih prinaša.

— **Zveza tržiških slovenskih za-
drug** se je ustanovila v Trstu za Trst in
okolico. Ustanovnega zborovanja se je ude-
ležilo 15 zadrug.

— **Iz Celovce** poročajo, da živi so-
prog pobegnivše princezinje Schöenberg Wal-
denburg s svojim 5letnim sinom na gradu
Stadthof pri Št. Vidu na Koroškem.

— **Odbor meščanske godbe v**
Kranju se je konstituiral sledeče: Karol
Florjan, predsednik; Josip Fuso, pod-
predsednik; Konrad Geiger, blaginik;
Ferdinand Hlebs, tajnik; Anton Dru-
kar, Ivan Rosman, Ed. Rooss, Ivan
Jagodic, Josip Weinberger, od-
borniki; Leopold Markič, Ivan Engel-
man Rudolf Pibrovc, namestniki.

— **Od Bele cerkve na Dolenj-**
skem. Tukajšnji organist g. Franc Ce-
telj, učitelj v pokoju, je po kratki bo-
lezni v 81. letu svoje starosti umrl dne
23. t. m. in bil pokopan dne 25. novembra.
N. v m. p.!

— **Novice od D. M. v Polju.** Naše
izobraževalno društvo. V nedeljo,
dne 22. t. m. priredilo je k. s. izobraževalno
društvo veselico. Igra »Sanje« je lepo izpadla,

zlasti je bil vseh večji, ker so bili igralci
lepo maskirani. Dijaki so jo dobro pogodili,
istotako sodniki; pozornost je zlasti vzbujal
nočni čuvaj in angelj. Mladenci in moške
igralci, vrlo naprej, zmoglosti vam ne manj-
ka! Petje, pod vodstvom novega g. organista
je bilo točno in vzbujalo splošno veselje, tako
moški kot mešani zbori. — Poštne sel. Pri
nas imamo poštnega sela, ki raznaša pisma
iz Zaloga po celi župniji — samo v vas
Studenec ne. Prášali bi glavno pošto rav-
navnatelstvo, zakaj je vas Studenec izvezlo.
Studenčani se opravičeno pritožujejo. —
Nova stavba. Tukajšnji župan, g. Jakob
Dimnik je sezidal pred cerkvijo lepo nad-
stropno hišo, ki je v kras vasi. Zgradil jo
je domači zidarski mojster Fr. Avšič res
ukusno.

— **Pri občinskih volitvah v Ma-**
riboru je kot nemško-nationalni kandidat
izvoljen odvetnik Oskar Orosel, sin slo-
venskega odvetnika dr. Orosela star. Tako
Slovenci dajo naraščaj Nemcem. Pri občin-
skih volitvah v III. razredu Slovenci niso šli
na volišče. Od 1966 volivcev v III. razredu
je glasovalo 1453 volivcev. Doma je ostalo
513 volivcev, ki so večinoma Slovenci. Iz
tega sledi, da bi Slovenci v III. razredu lahko
perazili nemške nacionalce, ako bi prišli na
volišče za soc. demokrate.

— **Krasne nove razglednice v bar-**
vah je izdalo »Slov. planinsko društvo« in
sicer: Razgled z Rožnika na Kamniške pla-
nine in Šmarno goro. — Pogled z Rožnika.
— Pogled iz Mestnega loga. — Razgled z
Rožnika proti severu. — Otok Blejski.

— **Služba učitelja veronauka** je
razpisana na tržiški državni realni z nem-
škim učnim jezikom. Službo bo popolniti z
začetkom drugega semestra tekočega šol-
skega leta. Prošnje je predložiti do 20. de-
cembra t. l. predpisanim službenim potom
namestništvu tržiškemu.

— **Bled** je obiskalo letos od 1. maja
do 15. septembra, kakor kaže »Letoviški list«,
2799 oseb, izmed katerih je bilo 352 Čehov,
to je 13%.

— **Pospeševanje prometa tujcev.**
V proračunu železniškega ministrstva za l.
1904. se nahaja letos prvikrat tudi postavka
72.000 K za povzdigo prometa tujcev, na-
menjena med drugim posebno za podpore
deležnim zvezam za povzdigo prometa tuj-
cev, za podpore pri zgradbah zavetišč in
potov, za prispevke izdajateljem vodnikov
(potopisov), za reklamne liste itd. Da se je
ta vsota postavila v proračun, je v prvi vrsti
zasluga deželni zvez za pospeševanje pro-
meta tujcev, ki so bile poslale letošnjo spomlad
k merodajnim ministrstvom svoje zastopnike
prosit, da se v proračun postavi poseben
znesek za omenjeni namen. Ta pojav je do-
bro znamenje za prihodnost, ker nam kaže,
da se začneja tudi državna uprava zavedati
važnosti, ki jo ima promet tujcev brezdvomno
za narodno gospodarstvo.

— **Iz Železnikov.** Dne 3. novembra
t. l. vršila se je v občini trga Železniki vo-
litev obč. odbora. Izvoljeni so bili gg.: Anton
Globočnik, Leopold Globočnik, Franc Košmelj,
Jožef Levičnik, Jožef Boncelj, Jožef C. Dem-
šar, Jožef Košmelj 31. Josip Košmelj 81,
Avgust Novak, Anton Hafner, Jožef Globoč-
nik, Ivan Demšar odbornikom. Dne 24. nov.
t. l. ob 2. uri popoldne se je vršila volitev
starešinstva. Izvoljeni so bili: gosp. Franc
Košmelj županom enoglasno, gg. Leopold
Globočnik, Jožef Levičnik, Jožef C. Demšar
občinski svetovalcem z večino glasov.

— **Najdeni utopljenec.** Zjutraj dne
24. t. m. našel je patrolujoči orožnik v po-
toku, imenovan »Bukov potok« v Bodolški
grapi v škofjeloškem okraju pod Babnikom
mlinom truplo ponesrečenega 58 let starega
doinarja Janeza Kumara, po domače Šin-
kove iz Skofje Loke. Ljudje so ga še videli
prejšnji popoldan okoli 5. ure močno od
žganja pijanega iz Oblakove bajte priti, iz
čegar se da sklepati, da se je Kumar v pi-
janosti ponesrečil.

— **Važen sestanek krojaških**
mojstrov na Dunaju. Krojaška zadruga
na Dunaju naznanja, da se bo v ponedeljek,
30. novembra, v torek, 1. in sredo, 2. de-
cembra t. l., vršil splošni sestanek avstrij-
skih krojaških mojstrov na Dunaju v ljudski
dvorani nove dunajske mestne hiše. Iz Ljub-
ljane odideta kot delegata Franc Jelod-
nik, načelnik tukajšnje krojaške zadruge,
in Franc Kreč, krojaški mojster v
Ljubljani. Očigled na posebno važnost tega
sestanka in na sedanje žalostno gmetno sta-
nje krojaškega obrta, želeli bi bilo, da bi se
tudi z dežele udeležilo več mojstrov za kro-
jaški obrt tako važnega sestanka.

— **Roparji.** Iz Dobove pri Brežicah
nam pišejo: V noči 24. t. m. so roparji vlo-
mili v poslopje Iv. Gerjeniča ter so dve speči
dekli davili, z noži obraz, glavo in roke raz-
rezali — pa bili so še o pravem času na
srečo gospodarjevo preganani. Hoteli so go-
tovo najprej služabnici umoriti, potem tudi
gospodarja in mu pobrati denar. Eden lopov
je v hiši izgubil klobuk, kateri bo hudob-
neža in sokrivce izdal. Dekli sta še ne za-

vestni. Kozolec so gotovo ti sovražniki
pred 14. dnevi zažgali. V Dobovi smo radi
požigov in tatov v vednem strahu.

— **Nova vojaška taksa.** Vlada je
danes predložila zbornici predlogo za spre-
membo zakona o vojaški taksi. Ta načrt ima
nekaj čisto novih določil in namerava od-
praviti pomanjkljivosti, ki so se pojavile
glede vojaške takse; hoče jo postaviti na
moderno in rečno podlago, ki naj se ozira
na gospodarski slabe eksistence. Vojaška
taksa se bo v prihodnje naslanjala na one
dohodke, ki so merodajni za osebni dohod-
ninski davek. Nalik temu pri dohodkih od
1200 kron znaša taksa 6 kron in potem ra-
ste v isti progresiji kakor pri osebnem do-
hodninskem davku. S tem je postavljena
pravilna podlaga za odmerjenje vojaške
takse. — Kakor je razvidno, bodo po vladni
predlogi dohodki do 1200 kron, kakor so
prosti osebnega dohodninskega davka, opro-
šteni tudi vojaške takse, poslej je znašala
najnižja vojaška taksa dve kroni, pri večjih
dohodkih od 900 do 1200 kron pa 6 kron.
Kakega pomena bo nova vojaška taksa je
razvidno iz sledečega: Od l. 1880 do 1899
je bilo odmerjenih 595 585 vsot po 2 kroni,
od tega je bilo plačanih 1.191.169 kron; na-
dalje 116.709 vsot po 4 krone, vplačanih
666.835 kron, in 36.525 vsot po 6 kron,
vplačanih 219.149 kron. Vse to so plačali
oni nižji sloji prebivalstva, ki bodo zdaj pro-
sti vojaške takse. Nadalje so obsežena v njej
še druga določila za znižanje takse i. t. d. Po
novi vojaški taksi bo dobila država okrog
27 mil. kron.

— **Umrli** je v Celju kavarnar Jožef
Arlt. — Na Reki je umrl lastnik tiskarne
in urednik »Bilancie« Vid Mohovič.

— **Poštna vest.** Poštni praktikant g.
Milan Zemljič je iz Gradca prestavljen
v Maribor, poštni praktikant g. Jožef Čer-
nelo pa je prestavljen iz Celja v Gradec.

— **Hrvatska zmaga.** Hrvatje so zma-
gali pri obč. volitvah v Roču tudi v drugem
razredu ter bodo tako imeli v obč. odboru
večino.

— **Pij X. in delavci.** V Muranu pri
Benetkah so odkrili nedavno spom. ploščo
na čast papežu Piju X. Bil je namreč eden
prvih, ki so dali povod in podpisali oklice za
zidanje cenih delavskih stanovanj v Muranu.

— **Pri občinskih volitvah v Gradcu**
so večeraj v drugem razredu zmagali nemški
nacionalci.

— **Pod vozom se je zadušil.** Voz
z listjem je padel v Veliki Bukovici, okraj
Ilir. Bistrica, na delavca Jož. Božiča, ki se
je pod vozom zadušil.

— **Hrvatske novice.** Ubojstvo
v Zagrebu. V nedeljo zvečer je roko-
delec Dimić s tovarišem srečal v Kožarski
ulici večjo družbo. Ker se drug drugemu
niso izognili, je prišlo do prepira in slednjč
do tepeža. Dimića in tovariša so začeli tepeti
z batinami; prvega so že pobili na tla, a
tedaj je rekel nekdo, da ga je treba ubiti.
Kovaški pomočnik Jambrek je potegnil nož
in ga hladnokrvno porinil Dimiću v srce.
Bil je takoj mrtev. — Na ljudskem
shodu srbske avton. stranke
je odvetnik dr. Medaković govoril o zdru-
ženju Hrvatov in Srbov. Na poslopiju, kjer
se je vršil shod, sta vihrali srbska in hrvat-
ska trobojnica. — V Bakru se je udele-
žilo skupščine 22. t. m. 3000 oseb. Pred-
sedoval je E. Barčić. Vsprejeta je bila med
drugim resolucija za zedinjenje s Srbi. Tudi
skupščina v Gjurjevacu se je sijajno izvr-
šila. Bilo je navzočih na tisoče mož.

— **Učiteljske vesti.** Učitelj pri Sveti
Katarini nad Trogljavami, g. Adolf Pahor,
je imenovan nadučiteljem. — Učiteljica gđ.
Karolina Kranjc pri Sv. Barbari v Halo-
zah se poroči z učiteljem g. Rud. Koc-
mutom istotam. — Učitelj v Babinem
polju, g. Teodor Schuller, je imenovan
nadučiteljem v Hotederšici.

— **Izseljevanje.** Poštni parnik »Zee-
land« Red Star Linie iz Antwerpna je dne
23. t. m. priplul v New York.

Ljubljanske novice.

Poročil se je danes gospod Leopold
Jeran z gđ. Mici Belič. Kakor ču-
jemo, gospod Jeran prevzame trgovino go-
spoda Fr. Odeška na sv. Petra cesti. —
Trgovca g. Alojzija Jerančiča se je
poročil z gđ. Franjo Tavčar.

Umrli je gđ. Beti Čad, hči posestnika
in gostilničarja pod Rožnikom.

V Ljubljano bodo pripeljali jutri truplo
očeta novomeškega prešta, Gabriela Elberta,
ki je umrl v Novem mestu.

Službi policijskih stražnikov. Pri mest-
nem magistratu razpisujeta se službi
dveh policijskih stražnikov
z letno plačo 900 K. Službi sta stalni in do-
bivata nameščena tudi naravno obleko,
obutev in dejalnostno priklado, ki znaša 10%
letne plače. Prešnje za ti službi je vložiti
pri mestnem magistratu do dne 10. de-
cembra 1903.

S ceste. Feliks Dolenc, postrešček,
stan. v Gradišču št. 14, je našel 21. t. m.

na državnem kolodvoru v šiški denarnico z vsebino 13 K 42 v. — V minoletno tedno je bila na južnem kolodvoru najdena denarnica z vsebino 3 K 51 v. — Na Krakovskem nasipu izgubila je postrežkinja Helena Seme, stan. v Kiadeznih ulicah št. 13, denarnico, v kateri je imela okoli 5 K. — Františka Acceto, delavka v tobačni tovarni, stan. na Brdu, je izgubila včeraj pred stolno cerkvijo srebrno žensko uro. — Alojzija Pičman, stan. v Novih ulicah št. 5, izgubila je v Sp. Šiški denarnico z vsebino 13 K. — Na poti od vojašnice v Metelkovih ulicah, po Slomškovih ulicah do Resljeve ceste je izgubila neka dama zlat obeseč. — Marija Goetz, stan. na Valvazorjevem trgu št. 6, je našla pred dnevi v parku pod Tivoljskim gradom zlat prstan. — Gostilničarka M. D. je izgubila danes dopoldne na Resljevi cesti pri nakupovanju posode denarnico z vsebino 16 kron.

Bolezen g. M. Hubada baje ni tako nevarna, da bi se bilo bati za njegovo življenje.

Potres, oddaljen 500 do 600 kilometrov, so zabeležile naprave v tukajšnji potresni opazovalnici danes 15 minut po polnoči.

V deželno bolnišnico je bil pripeljan Ivan Dornik, 15 let stari kajzarjev sin iz Mengša štev. 47. Ponesrečil je pri rezanju slame. Stroj ga je zgrabil za levo roko in mu odrezal dva prsta.

Izgubljeno. Zasebnica Marija Koron, stanujoča na Radeckega cesti št. 20, je izgubila na poti od Kolodvorskih ulic po Sv. Petra cesti do doma črno boo.

V Ameriko in iz Amerike. Včeraj zvečer odpeljalo se je v Ameriko 6 izseljencev s Kranjskega, iz Amerike pa je prišlo trinajst oseb.

Strah pred stražnikom. Hlapec Janez Zajc, o katerega obsodbi smo včeraj pod zgorajšnjim naslovom poročali, je napačno navedel, da je bil hlapec pri Juvančiču v Šiški. Zajc je bil Lavrenčičev hlapec.

Predavanje v planinskem društvu. Včerajšnji družinski večer »Slov. plan. društva« je podal planincem, ki so došli v nenavadno obilnem številu, predavanje gospoda župana Hribarja, ki je poročal o svojem posetu ruskih mest Kieva in Odesse. V prostem govoru je podal g. predavatelj jasno sliko o pokrajinski legi teh mest, o njenih stavbinskih in umetniških znamenitostih, pa tudi o življenju, kakor se nam kaže v svojih prednostih, posebnostih in napakah v ruskih teh mestih. Zanimivi so bili podatki o presenetljivi razsežnosti Kievskega samostana, v katerem živi 1500 menihov in o privlačnosti, ki jo ima samostan za romarje, katerim zahvalja življenje v Kievu marsikako posebnost v markantnosti svojega življenja. Svoje predavanje hoče g. župan Hribar na prihodnjem večeru nadaljevati.

Vspored zabavnega večera v korist pogorelcem v Travniku, kateri se vrši v nedeljo 29. t. mes. v dvorani Puntigamske pivnice, Turjaški trg št. 1. — A. Petje: 1. M. Vilhar, »Slovenec in Hrvat«. 2. Iv. pl. Zajc, »Djadjka«. 3. »Lilija oživljena«. B. Tamburanje: 1. »Sve za domovinu«. 2. »Mladi vojaki«. 3. »Sokolska koračnica«. 4. »Na zdar«. Petje proizvaja — pevsko društvo »Ljubljana« in tamburanje — I. hrv. društvo »Kolo«. C. Razne druge zabave. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstop prost.

Napadi. Rudolf Miklavčič in Rajmund Dežman, oba delavca pri električni cestni železnici, stala sta včeraj ob 7. uri zvečer na Dolenjski cesti pri hiši štev. 2. Na dvorišču omenjene hiše se je nahajal mestni delavec Anton Erjavec. Miklavčič in Dežman sta klicala Erjavca, naj pride k njima, da ga bosta pretepla. Erjavec je vzel smetišnico in šel proti njima, rekoč: »Take jaz s smetišnico zapodim« in je res vsakega udaril s smetišnico po glavi. Miklavčič in Dežman sta nato zgrabila Erjavca, ga vrgla na tla in suvala s čevlji, nakar sta zbežala. Miklavčič je tekel na most in se skril za kamen, Erjavec pa je to videl in šel za njim ter ga prijel. Začela sta se ruvati in je Miklavčič vrgel Erjavca na tla in ga oklofufal, Erjavec pa je potegnil nož in ga sunil v obraz. Prizadjal mu je precej veliko rano. — Z volovsko žilo pričakal je dne 25. t. mes. posestnikov sin Franc Molik v Črni vasi številka 11 hlapca Franca Japeljina in Heleno Skubic, stanujočo v Črni vasi št. 10, in ju na cesti napadel. Udaril je Japeljina pozb hrbet s tako silo, da se mu precej pozna. Japelj je nato zbežal. Molik je hotel še Heleno Skubic pretepatati, pa je na njeno vpitje prišel mizar Ivan Oblak in to zabral.

Izpred sodišča.

Defraudacija v celjskem okrajnem zastopu

Josip Kosem, bivši tajnik celjskega okr. zastopa, pred poroto.

Celje, 24. nov. Porotna dvorana je natlačeno polna. Obtoženec, v salonski obleki, sloni ob porotniški klopi. Ob 9¹/₄ zasedejo porotniki svoje prostore. Takoj za njimi vstopi državni pravdnik dr. Hočevnar, zagovornik dr. Tavčar je že pred njim

bil na svojem prostoru, in sodni dvor: predsednik: dež. sod. svetnik Perk o, votanta: dež. sod. svetnik Mulley in sod. tajnik dr. Ducar, zapisnikar: dr. Božič.

Predsednik otvori obravnavo nemški in nadaljuje na Kosmovo željo slovenski. Kosem je star 40 let, pristojen v občino celjske okolice, trikrat predkaznovan radi žaljenja časti. Po poizvedbi generalij se porotniki zaprisežejo.

Obtožnica navaja celo vrsto poneverjenj, ki se začenjajo z 31. julijem 1893 in končujejo z letošnjim letom v mesecu juniju, katera je storil s ponarejanjem podpisa na delnika okr. zastopa dr. Serneca, s popraviljanjem plačilnih pol za dviganje mesečnih svot pri c. kr. glavni davkarji v Celju in večjih svot v »Celjski posojilnici«. Nekaj točk se nanaša na poneverjenja, oziroma goljufijo pri oddaji bakrene galice. Poneverjenja je izvrševal s pomočjo ponarejenih plačilnih pol in pobotnic. Imel je vedno po dve. Na polo z večjo svoto je dvignil denar v davčnem uradu, izročil pa ga je načelniku na podlagi pole z manjšo svoto. Predsednik primerja po obtožnici dvignjene in izročene svote. Večje svote je poneveril tudi s pomočjo ponarejenih »bonov«, s katerimi sta načelnik ali podnačelnik okr. zastopa pri Celjski posojilnici po Kosmu dvigala za služajne potrebe okr. zastopa. Kosem je ali te »bone« popolnoma ponaredil, ali pa samo zvišal svoto na njih. Cela poneverjena svota znaša 42.904 K. Nepokritega je še 22.644 K 93. vin.

Obtoženec priznava vse in izpove, da je poneverjeni denar sproti porabil. Za posestvo je dal 11.000 gld. 2400 gld. je imela žena, 3400 gld. je dala posojilnica, drugo polovico, 5500 gld., je pokrila s prodajo posestva. Ne priznava, da bi bil poneverjeni denar v to porabil. »Celjska posojilnica« je dala na Kosmovo posestvo 10.700 K v svrhu pokritja poneverjene svote. Obtoženec prizna na vprašanje drž. pravdnika, da je tudi računske za ključke okr. zastopa ponarejal.

Priča dr. Sernec po zapriseženju črta celo denarno poslovanje okrajnega zastopa s c. kr. glavno davkarjo. Kosem se je zdel njemu še dalj časa sumljiv, tako da mu je letos meseca maja odpovedal službo po treh mesecih. Junija je Kosem sam izostal. Tedaj je priča našel pobotnico za mesec juni, katera bi morala biti pri davkarji. Priča je šel v davčni urad in tu se je izkazalo, da je Kosem dvignil en tisočak več, kakor je stalo na pravi pobotnici. Od tedaj se je začelo preiskovati in našle so se ponarejene plačilne pole in pobotnice, oziroma prave, ker je s ponarejenimi dvignil denar. Isto je bilo z »boni« v posojilnici. Pobotnice in plačilne pole so bile radirane, celo svote s črkami napisane so radirane in popravljene. Davčni urad bi pač ne bil smel dajati denarja na take dokumente.

Kar se tiče galice, so župani plačevali priči, toda v zadnjih časih so nekateri župani plačevali galico Kosmu na od njega podpisano pobotnico, ne da bi bil priča zato vedel, vsled česar si pridržuje priča regres proti onim županom. Skupnega nepokritka je 25.198 K 93 vin.

Druga priča dr. Dečko se zapriseže. Izpove o najdeni pobotnici s ponarejenim podpisom dr. Serneca. Pripoveduje, kako sta z dr. Sernecem preiskovala in našla, da je Kosem poneverjal svote, nakazane v davčnem uradu in posojilnici. Sicer ne ve ničesar povedati.

Dr. Sernec na podlagi blagajnične knjige in originalnih plačilnih pol razjasnjuje, kako je Kosem falsificiral pole. Na nekaterih pobotnicah je podpis ponarejen, pri drugih je popravljena svota v številkah in besedi, v nekaterih samo v številkah, pri čemur je riskiral, da se v davkarji pobotnica ne bo prebrala. Pri nekem slučaju potrdi priča in obtoženec, da dr. Sernec ni nikdar podpisal blanko pobotnice. Občinski uradi, ki so Kosmu plačali galico, so vsi poslali pobotnice, katere so nekatere podpisane po Kosmu, na nekaterih pa na ponarejen podpis dr. Serneca.

Predsednik zaključil ob 12. uri 10 min. dokazovanje.

Porotnikom so se stavila štiri glavna vprašanja, tičoč se poneverjenj doklad, kupnine za galico in »pogoljufanih« svot na »bone« v posojilnici.

Drž. pravdnik meni, da je bilo sicer nepazljivosti v davčnem uradu in pri načelniku okr. zastopa, ali da to nikakor ne opravičuje Kosmovega hudodelstva. Cela stvar ne spada pred današnje sodišče. Skoda, ki bi jo trpela posojilnica vsled ponarejenih »bonov«, je pokrita sicer z intabulacijo na Kosmovem posestvu, ali kazen zato mora biti. Kar se tiče tretjega vprašanja, tičočega se ponarejanja javnih listin, naj se razločuje ponarejanje listin od ponarejanja samega. Uradno poneverjenje se lahko zgodi, ne da bi se listine ponaredile. To sta torej dva popolnoma ločena zločina. Kosem bo kaznovan samo za poneverjenje, drugo služi samo kot obteževalna okolščina.

Zagovornik dr. Tavčar povdarja, da je Kosem sam priznal svoje hudodelstvo, za katero mora biti kaznovan, nikakor pa ne morejo zato potrditi porotniki tretjega vpra-

šanja, ki zahteva posebno kazen za ponarejanje listin. To je bilo le sredstvo poneverjenja in je torej s ponarejanjem eno, edino kaznjivo dejanje. Ravnotako je četrto vprašanje nepotrebno, kajti tudi oni »boni« so bili uradni, torej uradne listine, vsled česar Kosem ni tega denarja prigoljufal, pač pa poneveril. Ker je pa to svoto povrnil, je zato nekaznjiv. V vprašanja, ki ne spadajo pred to sodišče, kdo je kriv, kdo ni kriv, se zagovornik noče spuščati. Priporoča, da porotniki zanikajo tretje in četrto vprašanje.

Ko drž. pravdnik še enkrat ponovi svoj predlog in ravnotako kakor zagovornik, opozori porotnike na navodila predsednika, razloži isti določbe §§ 181 in 199 d. kaz. zak. Za razumljenje tretjega vprašanja poda predsednik sledeč primer: A. umori B. na postelji in mrtvega s posteljo vred sežge. Ali naj se A. kaznuje samo radi umora, ali tudi požiga? Ali sta ta slučaj in Kosmovo ponarejanje javnih listin v svrhu poneverjenja kaj podobna?

Porotniki so po četrtturnem posvetovanju potrdili I. vprašanje enoglasno, II. tudi, III. 9 da, 3 ne, IV. 9 da, 3 ne; torej vsa štiri vprašanja potrdili. Pri prisegi porotnikov je 9 porotnikov priseglo nemški in 3 slovenski.

Dr. Sernec predlaga, da se obsodi Kosma v povrnitev nepokrite poneverjene svote.

Državni pravdnik prepusti določitev kazni popolnoma sodnemu dvoru, zagovornik priporoča milostne sodbe z ozirom na obtoženčeve rodbinske razmere.

Sodišče ga je nato obsodilo po § 182 radi poneverjenja, goljufije in ponarejanja uradnih listin na pet let ječe z enim mesečnim postom in v povrnitev poneverjenih svot ter sodnih stroškov.

Obravnavo ni nudila občinstvu onega vžitka, kakor so ga pričakovali gospodje okrog »vahtarce«, kajti vršila se je tako mirno in brez vsakih presenečenj, da so bili ljudje, ki so pričakovali bogve kakih senzacijonelnih odkritij, popolnoma razočarani. Pričakovalo se je gotovo, da bo Kosem skušal zvaliti krivdo na načelstvo okrajnega zastopa, ali te pobožne želje spodnještajarskega nemčurstva so splavale po vodi. Tudi tu so se pošteno vrezali, kar jim prav iz srca privoščimo. Obravnavo se je vršila, kakor navadno, nemški.

Izpred deželnega sodišča.

Napadeni orožniki. Delavci pri zgradbi predora na Hrušici so dobili dne 4 oktobra t. l. predujem. To je dalo povod, da so se napili in razgrajali ter pretepali. Prihiteli so trije orožniki, da bi jih umirili. Postajevodja je dejal J. Pavloviču, naj gre z njim, a drugi delavci so se potegnili za Pavloviča. Brata Krznarič sta z drogi oborožena napadla postajevodjo in mu strgala aretiranca iz rok tako, da je mogel ta zbežati. Nato je delavec Krznarič zavihtel drog nad orožnikom, a ta mu ga je s puško odbil; v tem trenutku pa, ko je Krznarič ponovil svoj napad na postajevodjo, dobil je z bodalom vbodiljaj v desno roko. Sedaj pa je počelo od vseh strani kamenje leteti na orožnike; postajevodji je bila čelada prebita in drugi kamen ga je zadel v glavo, da se mu je kri vtila po licu. Primoran je bil streljati, ne da bi bil koga zadel. Medtem so prišli še drugi orožniki na pozorišče, Krznarič se je lotil drugega postajevodja, a tudi ta mu je udarec prestrigel in ga z bodalom sunil v desno stegno. J. Krznarič je ravno hotel nekega orožnika z drogom udariti, ko so prišli orožniki streljati, nakar je ta stekel, a bil potem prijet. Sodišče je vse tri obtožence-brate obsodilo: Antona Krznariča na 10 mesecev, Tomaža Krznariča na šest in Janeza na štiri mesece težke ječe. — Nepoboljšljiva tatica. Neža Arbanos, šivilja iz Borovnice, je bila že trikrat zaradi tatvine kaznovana. Meseca oktobra vzela je Ljubljani štirim strankam razne obleke v skupni približni vrednosti 166 K. Sodišče jo je obsodilo na osem mesecev težke ječe.

Vrsta porotnih obravnav v Ljubljani za zadnjo dobo letošnjega zasedanja. Dne 30 novembra, France Tavčar, bajtarjev sin v Spod. Dobravi, hudodelstvo posilstva. — Jakob Nagode, železniški delavec, poskušeno posiljenje in teška telesna poškodba. — Janez Sedmak, posestnikov sin iz Koritnice, ponarejanje kovanega denarja. — 1. decembra, Štefan Keber, posestnik in mlinar iz Sadinje vasi, uboj. — Verhove Avgust, črevljarski pomočnik brez stal. bivališča, tatvina. — 2. decembra, Pavle Drakaler, zidar iz Mavčič, uboj. — 3. decembra, Finžgar Jožef, črevljar iz Britofa, zažig in teška telesna poškodba. — 4. decembra, France Kalan, posestnik, sin iz Spod. Bitnje, uboj. — 5. decembra, Emerik Stricelj, dimnikar, pomočnik, oskrumbe. — V drugih dveh slučajih še ni dan določen.

Upravno sodišče je razsodilo, da ondi, kjer so krovci, ne smejo zidaraki mojstri pokrivati streh.

Proces Hwilecka. V kazenski pravdi proti Hwileckim so porotniki, kakor se poroča iz Berolina, vseh pet obtožencev spoznali nekrivim. Na podlagi pravoreka porotnikov je sodni dvor vse obtožence rešil obtožbe in sodne stroške naložil državi blagajni. Nalogi glede aretiranja obtožencev so se razveljavili. Grofica Hwilecka, nje soprog, babica in še neke druge osebe so bile obtožene radi zločina goljufije, odnosno s krivde, ker sta baje prva dva s pomočjo drugih podstavila tujega otroka kakor svojega v svrhu, da bi se pri hiši ohranil majorat ter da bi tako rešila zase premoženje več milijonov. Došim je več prič izpovedalo, da je bil otrok v resnici podstavljen, so zvedenci izjavili, da je otrok toliko podoben grofici Hwilecki, da ni izključeno, da bi bil nje sin.

Književnost in umetnost.

* **Repertoire slovenskega gledališča.** Danes se ponavlja izvrstna francoska burka »Njegova hiša« (Nelly Rozier). V soboto se poje četrti Puccinijeva krasna opera »Bohème«.

* **»Kelmorajn« na Nemškem.** Vrlo lepa knjižica kan. dr. Karlina, katero je izdala »Družba sv. Mohorja«, je našla prijazen sprejem tudi v Kelmorajnu samem. »Kölische Volkszeitung« se bavi z njo v daljšem članku, v katerem priobčuje v prevodu zgodovino slovenskega romanja v renške pokrajine. Pri tem govori jako pohvalno o »Družbi sv. Mohorja«, katera je poslala svoje knjige med slovenske delavce v renskih premogokopih v 150 izvodih. »Kakor nekda«, pravi imenovani vodilni nemški list, »se glase zopet slovenske pesmi ob renskem obrežju. A pevci niso več romarji, ampak delavci, kateri prihajajo številno iz Južne Štajarske, s Kranjskega, Koroškega in Primorskega in se tukaj organizirajo po družstvih. Pošta in železnica posredujejo živo zvezo med premogarsko pokrajino in temi daljnimi planinskimi deželami in v domo vini se pridno trudijo, da bi vplivali na vero in pravnost svojih bratov v tujini«. Nato priporoča »Kölische Volkszeitung« tudi nemškemu duhovnikom, v katerih župnijah prebivajo Slovenci, naj razširjajo med njimi »Družbo sv. Mohorja«.

* **»Češki pevski kvartet« iz Prage.** Češki narod je eminentno glasbeno nadarjen in naobražen narod, ki je tudi v tej stroki prišel do zaželenega cilja le po vztrajni, ne umorni pridnosti. Ne bo odveč, da sedaj, ko bo koncertoval pri nas »Češki pevski kvartet« iz Prage, navedemo tu kratke črtice o njem. — Ustanovil se je ta kvartet še leta 1893. Toda celih 8 let se v tihozi učil, vasil in pripravljaj, predno je javno nastopil. Sele predlanskim jel je javno nastopati in sicer najprej doma po Češkem in potem se je podal tudi na tuje. Lanskega leta je napravil tourné po Ameriki, kjer je zmagonosno slavila z njim češka umetnost povsod veliko slavlje in sirila v daljnih krajih češko ime. Letos namerava iti kvartet o Božiču na Rusko, o Veliki noči pa v Carigrad in na Balkan. Prihodnje poletje pa pojde zopet v Ameriko na svetovno razstavo, kjer bo ostal vso sezono. Iz Ljubljane gre kvartet v Zagreb, kjer priredi 7. decembra v »Glasbenem zavodu« svoj koncert. Naše občinstvo gotovo ne bo zamudilo prilike seznaniti se s tem zanimivim kvartetom, ter bo tako obenem tudi dokazalo svojim češkim bratom z mnogobrojnim obiskom koncerta naše simpatije, katere nas vežejo z njimi.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Umrl je v Rimu škof Anzer. Zadel ga je kap. Za katoličanstvo na Kitajskem ima velikanske zasluge. — Prepovedani klobuki v gledališčih. Guverner v Madridu je prepovedal damam, imeti v gledališču klobuke na glavi. Dame so radi tega tako razburjene, da zahtevajo, naj vlada neuljudnega guvernerja odstavi. — Radi ponarejevanja denarja je bil v Krakovu obsojen v triletno ječo uradnik nekega Stojalovskega lista, Gustav Wengrzya. — Povodenj v Petrogradu. Vsled velikega deževja je voda v Nevi in v kanalih močno narasla. Ulice so pod vodo. V mnogih ulicah je vsled visoke vode onemogočen promet z vozovi. — Srbski general Magdalenić izgubi svoje vojaško dostojanstvo, ker mu je preiskava dokazala, da je bil povzročitelj in voditelj zadnje niške častniške zarote. — Degradirani poročnik. V Kašavi so degradirali v prostaka poročnika Spanilja, ker si je pustil v nekem gostilniškem prepiru iztrgati iz rok sabljo. — Eksplozija plina je v nekem rovu bonanzanskega premogovnika v Ameriki ubila 13 delavcev. — Potres. Iz Sirakuze poročajo: 25. t. m. ob 9. uri 23 minut zjutraj se je čutil precej močan zemeljski sunek. — Stavka gimnazijcev. Večje število učencev sedmega razreda nemške gimnazije v Olomucu 24. t. m. ni prišlo v šolo. Preiskave so se pričele.

Toženi kralj. Neki sodnik v Lisaboni je vložil tožbo pri najvišjem državnem sodniku proti kralju samemu, češ, da zapravlja med svojimi osebnimi izdatki nič manj ko četrti del državnih dohodkov, in da je za letošnje izlete izdal preveč denarja. To svojo tožbo podpiše s celo vrsto dokazov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Deputacija koroških Slovencev na Dunaju.

Dunaj, 26. novembra. Deputacija koroških Slovencev, obstoječa iz gg.: dr. Brejce, Val. Janežič, poslanec Grafenauer, župan Kobentar, župnik Ražun, posestnika Majer in Božič, je došla radi znanih razmer pri koroških sodiščih na Dunaj ter je prosila klub „Slovansko zvezo“ za posredovanje in podporo. „Slov. zveza“ je zagotovila deputaciji najkrepkejšo podporo. Deputacijo so vodili poslanci „Slovanske zveze“ Povše, dr. Ploj, Pogačnik in Žitnik knačelnikom vseh slovanskih klubov: k načelnikom mladočeskega kluba Pacaku in Stranskemu, k načelniku poljskega kluba Javorskemu in načelnikom kluba poslancev češkega veleposvetstva Schwarzenbergu in Metalu. Vsi načelniki so obljubili koroškim Slovincem najizdatnejšo podporo. Ob pol 3. uri popoldne je deputacijo sprejel ministrski predsednik Körber. Imenom deputacije je govoril koroški dež. poslanec Grafenauer, ki je dejal, da Slovenci ne zahtevajo nič novega, ampak hočejo samo, da se zopet ustvari prejšnje razmere, ki so bile v veljavi še pred dvema mesecema, a so se preko noči spremenile po ukazu z višjega mesta. Grafenauer je pred Körberjem povdarjal, da dr. Brejce ni noben agitator in da dr. Brejce stori le svojo dolžnost kot slovenski odvetnik. Grafenauer je povdarjal, da je dr. Brejce naturaliziran koroški Slovenec, da so ga koroški Slovenci pozvali na Koroško in da je še pred Brejcem dr. Kraut imel slovenske razprave. Körber je odgovoril, da mu o kakem ukazu z višjega mesta, ki bi spremenil razmere, ni nič znanega. Ako so se razmere spremenile brez njegove vednosti, bo storil primerne korake.

Koroški Slovenci na delu.

Celovec, 26. nov. Koroški Slovenci so zadnjo nedeljo imeli pet zelo dobro obiskanih shodov, na katerih so odločno protestirali zoper nasilje. Včeraj se je v Celovcu vršil dobro obiskani shod slovenskih zaupnikov. Določen je bil načrt bodočemu delovanju.

Dunaj, 26. novembra. V današnji seji drž. zbora je predlagal poslanec Kathrein, naj se proračunski provizorij nujno obravnava. Mladočehi tako stoje pred odločitvijo, ali to puste, ali pa takoj prično z najstrožjo obstrukcijo.

Dunaj, 26. novembra. Italijanski poslanci so danes interpelirali radi dogodkov v Inomostu, ter so zahtevali z ozirom na nejasna včerajšnja namigavanja ministrskega predsednika o kraju in času ustanovitve laškega vseučilišča, skorajšnjega odgovora. Fresl je predlagal, naj se v njegovi zadevi proti Steinu sestavi graj. odsek, ker mu je Stein včeraj zaklical: „Dajte nazaj uro, katero ste ukradli v belgradskem konaku.“ Dotični odsek bo imel sejo po zaključanju današnje seje. — Zbornica nadaljuje razpravo o Körberjevi izjavi. Poslanec Fort govori. — Predložena je bila interpelacija dr. Šusteršiča in tovar. o rabi slovenske pri sodiščih na Koroškem.

Budimpešta, 26. novembra. V današnji seji ogrskega državnega zbora je prišlo do strahovitih izgovorov. Načelnik liberalne stranke je predlagal, naj se vrše seje tudi popoldne od 5. do 9. ure. Nastal je tak vihar in psovanje je bilo tako splošno, da je predsednik Perczel

30 poslancev moral poklicati k redu ter prekiniti sejo. Ko je predsednik hotel dati na glasovanje predlog, so se burni prizori zopet ponovili. Poslanci so tolkli na klopi, grozeče dvigali roke in klicali predsedniku „Izdajalec domovine!“ „Vrgli te bomo ven!“ Tisza vstane in hoče govoriti. Vihar postane še večji. Poslanci ceptajo z nogami, mečejo okolu, kar jim pride pod roke, in silno kriče. Bartha kliče Tiszi: „Dobiček pakta z opozicijo si utaknil v svoj žep!“ — Tisza: O žepu se ne more govoriti! — Bartha: „Jaz nisem nikak bankerotiran bančni ravnatelj!“ Opozicija divja dalje. Eno uro Tisza ne more priti do besede. Poslalec Gajary kliče Tiszi: „Lopov! Tak lopov ne sme tu govoriti!“ Vladni poslanci kličejo Gajaryju: „Tega predrzneža je treba oklofutati!“ Molnar in še nek poslanec vladne stranke skočita res proti njemu. Več drugih poslancev jima zastavi pot. S težavo je bil tepež preprečen. Predsednik je suspendiral sejo. Ko jo je zopet otvoril, hotel je zopet govoriti Tisza. Nepopisen ropot se je zopet pričel.

Budimpešta, 26. novembra. V današnji seji so opozicijski poslanci s silo hoteli preprečiti delo stenografom. Poslanec Rath se je obnašal tako silovito, da je predsednik izročil zadevo imunitetnemu odseku. Za Ugronom je poskušal govoriti Tisza. Seja traja še. Govor Tisze opozicija vedno moti. Predlog načelnika liberalne stranke Podmaniczki radi popoldanskih sej pride jutri na glasovanje. Tekom seje je Apponyi naznanil svoj izstop in izstop 26 svojih pristašev iz liber. stranke.

Višnja gora, 26. novembra. Danes pri občinski volitvi v Deden-dolu zmagala jednoglasno v vseh treh razredih naša stranka.

Carigrad, 26. novembra. Turčija je sprejela devet točk reformnega programa.

Društva.

(Društvo za varstvo živali.) Mestna občina Ljubljana pristopila je k društvu za varstvo živali kot ustanovnica z zneskom 50 kron.

(Slovansko pevsko društvo) na Dunaju priredi koncert dne 2. grudnia t. l. ob 1/8. uri zvečer v koncertni dvorani „Hotel Savoy“.

EDAROV

Poslani našemu uredništvu:

Zadružbo sv. Cirila in Metoda žen. podr. St. Jurij ob južni želez. je poslala 8250 K. — G. Trpin, dar Mohorjanov v Mošnjah 7 K. — G. kapelan Luker 1 K 60 v. — Mohorjani Svibao-Polšnik 4 K. — Dr. Ivan Svetina 12 K kot dar nekaterih Mohorjanov. — Mohorjani stolne cerkve po g. Kalenu 18 K.

Za Korošce: Neimenovani 4 K 50 v.

G. Tavčar, župnik 10 K za sv. Detin-stvo, 10 K za Jeranovo dijaško kuhinjo, 10 K za brat. sv. Dizma, 20 K za misijone. Bog plačaj!

Meteorologično poročilo.

Všina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dni	Čas opo-sovanja	Stanje baro-metra, v mm.	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Pada-vina v 24 urah, v mm.
25.	9. zveč.	733,4	6,5	sl. zah.	dež	
26.	7. jut.	735,2	1,0	sl. svzh.	megla	1,5
	2. popol.	733,8	7,8	sl. jug.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 6,1°, normala 1,5°

Žitne cene

dné 27. novembra 1903.
(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7,70	7,71
Rž za april	6,88	6,69
Oves za april	5,49	5,50
Koruzna za maj 1904	5,19	5,20

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7,80	do 8,35
Rž južne železnice	7,95	8,35
Rž	6,75	6,90
Ječmen	6,50	7,60
ob Tisi	6,10	7,20
Koruzna ogrska stara	6,35	6,55
nova	5,35	5,60
Cinkvanti stari	—	—
novi	6,65	7,00
Oves srednji	5,70	5,95
Fizol	7,50	13,25

„SLOVENEČ“

se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Blaznik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12.
Češnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kenc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., M. st. trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Veseli And., Prešernove ulice 20.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Gorica:

J. S. Schwarz, Št. l. ulica 2.

Hrušica pri Jesenicah:

Katarica Kravc.

Jesenice:

Alojzija Ahčin.

Škofjaloka:

Janez Potočnik.

Št. Peter:

Fran Novak.

Trst:

Antonija od. Kramar, Rojan št. 8.
Misael Larenčič, Piazza Caserma 1.
Anton J. Vgrič, Via Mada Vecchia 2, »Pri sv. Antonu Padovanskem.

Luskinasto-oklopna barva

je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep kovinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako predmetov, kateri trpe vsled vremena, n. pr. mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtno ograje, strešice nad prodajalnici, shrambe za plinove zvončke, železne predmete sploh itd. Edina prodaja za Kranjsko pri trdkri BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. — Vnauja naročila proti povzetju.

Vzorci na zahtevo zastoj. 524 4 12-3

Mesto posebnega obvestila.

1558 1-1

Prošt dr. Seb. Elbert naznanja v lastnem in v imenu svoje matere in brata Julija, kakor tudi ostalih sorodnikov žalostno vest o smrti ljubljene očeta, oziroma so-proga, tasta in starega očeta, gospoda

Gabrijela Elbert

ki je danes ob 1/3 uri po dolgi in mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 82. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega pokojnika se bo v petek, dné 27. t. m. dopoldne ob 1/9. uri v hiši žalosti v novomeški protiji blagoslovilo in potem pripeljalo v Ljubljano, kjer se bo isti dan popoldne ob 4. uri z južnega kolodvora preneslo k sv. Kristofu in ondi pokopalo.

Sv. zadušne mase se bodo darovale v kapiteljski in v frančiškanski cerkvi.

Dragi ranjki se priporoča v pobožno molitev.

Novo mesto, dné 25. novembra 1903.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Prosi se tihega sožalja.

Poziv.

1548 1-1

Podpisani išče avtetične listine, katere plemstvo rodbine Donati (Donato ali Donatstvo) nedvomno dokazujejo. Ta rodbina je bila od leta 1618. do 1879. na Kranjskem.

V spisu gosp. vladnega svetnika pl. Globočnika v poročilih muzejskega društva za Kranjsko, XII. letnik 2. zvezek, je razvidno, da je rodbina Donati l. 1593. na Kranjskem prebivala in čin plemstva imela.

Peter Anton Donati oženil se je l. 1664. v Ljubljani.

Za izvedenje prednikov (starišev) tega Petra Antona Donati do pridobitlja plemstva, 100 K premije. Za najdbo plemnitiškega lista rodbine Donati, katere je že leta 1593. naseljena bila na Kranjskem, plača se 200 K.

Adolf Donati,

v Gradcu, Lessingstrasse 26.

1556 1-1 Zahvala.

Povodom iznenadne smrti mojega očeta

Antona Strniša

na Toplicah,

na mnogobrojni udeležbi spremstva k večnemu počitku, osobito č. gg. duhovnikom, gg. ognjegascem v korporativnem nastopu, gg. pevcem ondotnega zbora pod spretnim vodstvom gospoda učitelja Matka za gialjive žalostinke, ter ostalim za izraze sožalja in tolažbe, izrekam tem potom prisrčno zahvalo.

Anton Strniša,
deželni dacar v Sl. Bisirici.

V najem se da takoj mlin s 6. tečaji, žaga

in k temu spadajoče gospodarske poslopje

1525 3-3

pod ugodnimi pogoji za dobo šestih let. Pri mlinu je tudi 13 mernikov posejanja, prosta raba stelje in drv za kurjavo. Najemnik se lahko peča z lesno trgovino. Več o tem se izve pisмено ali ustmeno pri Alešu Jenko, posestniku na Zg. Berniku. Pošta Cerklje pri Kranju.

1557 1-1

Zahvala.

Slavni katoliški narodni deželnozborski klub je daroval za »Luski sklad« lepi znesek 1059 kron, za katero velikodušno darilo se podpisani tem potom najprisrčneje zahvaljuje.

Ant. Fettich-Frankheim.

Vajenec

dobrih starišev sprejme se takoj v modni trgovini.

I. S. Benedikt,

1539 3-1

Ljubljana.

Vabilo

na

izredni občni zbor

„Posojilnice v Radovljici“,

ki se vrši

dné 10. decembra 1903 ob treh popoldne v zadružni pisarni

s sledečim dnevnim redom:

1. Prememba pravil.
2. Slučajnosti.

V Radovljici, 25. novembra 1903.

1551 1-1

Ravnateljstvo.

Poslovodja

trgovsko izobražen

se išče za večjo trgovino na Kranjskem.

1555 5-1

Plača po dogovoru. Natančneje se izve pri „Gospodarski Zvezi“ v Ljubljani.

Prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom uljudno naznanjam, da imam zelo veliko zalogo

cerkvenih posod in orodja.

Zaradi pomanjkanja prostora prodam prav zelo poceni več lepih lestencev, svetilnic, kelihov itd.

Prosim prečistite gospode župnike, naj si blagovolijo ogledati.

Naročena dela se izvrše pravično v najkrajšem času.

Slavnemu občinstvu pa priporočam lepa in praktična svetila za električno luč.

Priporočam s spoštovanjem

Leopold Tratnik,

1118 27

pasar

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

Zadnji teden

subskripcije do 1. decembra na delnice za zgradbo hotela „UNION“ v Ljubljani.

Pristopne izjave dobé se v pisarni družbe „UNION“, Kongresni trg št. 19 v Ljubljani in se pošljejo tudi na zahtevo po pošti.

15 15-5

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

423 34

V svarilo!

Usojam se sl. občinstvu uljudno naznaniti, da razun mene nima nihče drugi pravice izdelovati cementnih vodnjakov s stopnjicami nizdol.

Izdelovanje omenjenih vodnjakov ali rovokopov je moja lastna iznajdba, zavarovana po c. kr. patentu, št. 3028.

Toliko v svarilo sl. p. n. občinstvu, da se obvaruje lastne škode!

Sp. Šiška, dne 25. nov. 1903. 1544 3-2

Z odličnim spoštovanjem

Filip Ropas,
lastnik c. kr. patenta za izdelovanje rovokopov in vodnjakov.

Janeza Irdine
zbranih spisov
je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovanske zgodovine.

Knjiga, važna za vsakega zavednega Slovenca.

Cena K 3—, po pošti K 3-20.

Založil L. Schwentner
v Ljubljani.

1651 35

Gostilničarji in zasebniki,

ki si želite nabaviti oziroma piti dobro kaplico, izvolite se obrniti na trdko **Paolo Sponza v Rovignu (Istrija)**, ki je znan kot prideljvalec najboljših vin.

Cene so primerne: **Bel muškati** a 36 - 40 K, **belo vino** a 30 K in **rudeče** a 32 - 36 K hektoliter

1524 15-4

96 100-47

Leopold Jeran
Mici Jeran roj. Beličeva

poročena.

V Ljubljani, dne 26. listopada 1903.

1574 1-1

Ljubitelj čaše dobrega čaja zahteva povsodi najfinejši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Melanža iz najfinejšega kitajskega, indijskega in celonskega čaja. Pristen le v izvornih zavojih. — Glavna zaloga pri: **Josip Ančik, lekarnar v Ribnici.**

1252 26-12

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več ko 800 podobami
ur, zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči

HANNS KONRAD
tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Nik.-rem. ura gl. 2.50
3.—, 3.50. Za vsako
uro 3 leta pism. jam.

Ledenico

vso iz hrastovega lesa, v najboljšem stanu

1530 3-2

proda

Frane Jarc, posestnik v Medvodah.

Najvišji uspehi sedanjosti!

Angleško skladišče oblek. Ljubljana, Mestni trg 5.

Obleke iz kamgarna, gladke in progaste	fl. 10.—	Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom	
Obleke iz angleškega ševota v modernih barvah . . .	„ 10.—	Črni in sivi cibolin-paletot z velikim ovratnikom	
Fine jaquet-obleke	„ 10.—	Paletot iz anglešk. modnega blaga z ovratnikom ali brez njega	
Najfinejše salonske obleke	„ 20.—	Najfinejši paletot za dame v stola-faconi	
Angleški modni ulstri	„ 10.—	Črni damski ovratniki, podloženi	
Fini double-ulstri, temnosivi	„ 10.—	Najfinejši double-ovratniki v stola-faconi	
Črne zimske suknje, mandarin	„ 10.—	Modne damske obleke	
Haveloki iz kameline dlake, rujavi in sivi	„ 5.—	Zimske jope, podložene	
Otroške obleke in ulstri	„ 5.—	Elegantni otroški plašči	
Otroške obleke v različnih barvah	„ 2.50	Jopice za deklice v vseh barvah	
Fine modne hlače, tople, progaste	„ 2.50	Višnjevi, podloženi ovratniki z rudečo kapuco.	1496 18-5

Kožuhi za bivanje v mestu in potovanje, mikado v največji izbi po čudovito nizkih tovarniških cenah. Naročila po meri se izvršujejo na Dunaju najelegantnejše in najhitreje.

Obenem si usojamo uljudno naznaniti p. n. odjemalcem, da s 1. januarjem 1904 opustimo svojo filijalko na Resljevi cesti. — Prosimo, da odslej nadalje preskrbite svoje nadaljne potrebščine na Mestnem trgu 5, kjer se sprejemajo tudi vsa naročila.

Veselo spoštovanjem

Kapamacsija & Bondy
Oroslav Bernatović.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

134 265